

Kazimieras DOBKEVIČIUS

Sovietiniai pakalikai nugriovė Lietuvos laisvei pastatytą paminklą Lapėse, o atgimimo metais iškilo įvairių kliūčių paminklui atstatyti. Tačiau šį rudenį sutelktomis pajėgomis, padedant Lapių bendruomenei, Kauno rajono savivaldybei, entuziastams, patriotams, paminklą pavyko atstatyti.

Spalio 30 dieną, sekmadienį, Lapių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje vyko šv. Mišios už žuvusius kovoje už Lietuvos laisvę. Tadien buvo švenčiama ir Padėkos už laisvę šventė. Šv. Mišias aukojo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ, koncelebravo mons. Adolfas Grušas, kun. Kazimieras Ambrašas SJ, Kauno II dekanato dekanas kun. Augustinas Paulauskas, klebonas kun. Robertas Skrinskas.

Arkivyskupas sakė: „Žmonės, atstatę Laisvės paminklą žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę, dėkoja Dievui už laisvę ir už tuos žmones, kurie dėl bendro gėrio išėjo ginti Tėvynės ir paaukojo savo gyvybę už Lietuvos laisvę. Dabarties materializmu persmelktoje visuomenėje šie žmonės yra tikri šviesuliai. Savanoriai ir pokario laisvės gynėjai yra mūsų tautos turtas, kuriuo galime pagrįstai didžiulotis... Per Vėlines, prisimindami savo mirusiuosius, prisiminkime ir tuos, kurie gyveno



Laisvės paminklą atidengė kun. Robertas Skrinskas ir Lapių seniūnas Rimantas Stankus

prieš mus ir kuriems esame už daug ką skolingi.“

Po šv. Mišių daug žmonių susirinko prie atstatyto Laisvės paminklo. Lietuvos šaulių sąjungos Kauno zonos Vytauto Didžiojo rinktinės vyrų vokalinis ansamblis (vadovai A. Kursas ir J. Strazdas) padainavo patriotinių dainų, Lapių mokyklos moksleiviai padeklamavo eilių. Arkivyskupui S. Tamkevičiui pašventinus paminklą, jį atidengė parapijos klebonas kun. R. Skrinskas ir Lapių seniūnas Rimantas Stankus. (Paminklo projekto autorius – architektas Kęstutis Pempė.)

* * *



Laisvės paminklas liudija dėkingumą kovotojams

Lapių dvaras buvo minimas Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės laikais, o nuo 1591 metų jis priklausė Krokuvos pilininkui Severinui Bonorai. Vėliau valdė Laskiai, Čackiai, Ratautai, Sakalauskai ir kiti dvarininkai. XVI–XVII amžiuje Lapės daugelį kartų minimos Kauno pavieto aktuose.

Lapių bažnyčia pastatyta 1639-aisiais. Tais metais Lapių dvaro savininkas Vitebsko pilininkas Jonas Laskis su broliu ir žmona Joana Talvošaitė sudarė donacinę aktą Lapių



Prie Laisvės paminklo gausiai susirinko Lapių bendruomenė. Centre – paminklą pašventinęs arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

bažnyčiai išlaikyti, įrašydami sąlygą, kad Lapių klebonai mokėtų lietuviškai ir kad būtų laikomos giedotinės Mišios su lietuvišku pamokslu. Klebonas privalėjo bent kartą per metus aplankyti parapijiečius (dvaro baudžiauninkus), mokyti tikėjimo dalykų. Visi šie įpareigojimai įrašyti do-

naciniame akte. 1720 metais Kazimieras V. Laskis bažnyčią atstatė, o 1899 metais kun. Andrius Rakauskas su parapijiečiais bažnyčią atnaujino, padidino. Stačiakampio plano Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia nūnai jau reikalauja remonto, kurį su parapijiečių pagalba pagal išgales atlieka parapijos klebonas kun. R. Skrinskas. XVII a. penktame dešimtmetyje buvo pastatyti mūriniai dvaro rūmai (rezidencinė pilis), tačiau per 1661–1665 metų karą su Rusija jie buvo sugriauti.

Nuo 1919 metų Lapės buvo valsčiaus centras, o 1928 metais vietos šaulių būrys pastatė paminklą Nepriklausomybės 10 metų sukakčiai pažymėti. Lapių dvarą valdė Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Antanas Merkys. Sovietinės okupacijos metais Lapių apylinkėse veikė P. Lukšio rinktinės penkto rajono partizanai.



Lapių mokyklos moksleiviai



Lietuvos šaulių Kauno zonos vyrų vokalinis ansamblis dainavo patriotines dainas

x x 19 Lapės, Kauno rajonas
2010.
11. 12 Autoriaus nuotraukos